

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE "VICTOR BABEȘ" TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE MEDICINĂ DENTARĂ
1.3 Departamentul	I
1.4 Domeniul de studii de ¹⁾	Licență
1.5 Ciclul de studii ²⁾	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Medicină Dentară

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Anatomie și Embriologie							
2.2 Titularul activităților de curs	Seria A: Prof. Dr.med. Bolintineanu Sorin Seria B: Ș.L.dr. med.Pop E.							
2.3 Titularul activităților de laborator	Seria A: Ș.L.dr. Pop E.; As.dr. Samfirescu E.; As.dr. Ciobanu I Seria B: . Ș.L.dr. Pop E.; As.dr. Samfirescu E.;.							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DF
							Obligativitate ³⁾	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	7	3.2 din care: curs	3	3.3 laborator	4
3.4 Total ore din planul de învățământ	98 (7 x 14 pt 1 sem)	3.5 din care: curs	42	3.6 laborator	56
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					-
Examinări					4
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	48				
3.8 Total ore pe semestru	150 (5 credite x 30 ore/credit)				
3.9 Numărul de credite⁵⁾	5				

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoanele mobile vor fi închise în timpul cursurilor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs. • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs întrucât aceasta se dovedește disruptivă la adresa procesului educațional; • Data susținerii seminarului din materia de curs este anunțată la începutul semestrului. Nu se vor accepta cererile de amânare a acestuia pe motive altfel decât obiectiv întemeiate; • Prezența la curs este obligatorie, fiind acceptate un maxim de 30% din totalul absențelor.
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoanele mobile vor fi închise pe durara laboratoarelor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul laboratorului nici părăsirea de către studenți a sălii. • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la laborator întrucât aceasta se dovedește disruptivă la adresa procesului educațional; • Prezența la stagii/lucrări practice este obligatorie, fiind acceptat un maxim de 15% din totalul absențelor (recuperarea absențelor până la începutul sesiunii). • Este admisă recuperarea în limita a 15% din numărul total al absențelor în regim cu plată în cursul anului universitar (excepție cazurile medicale care vor solicita individual aprobarea Decanatului). • Data susținerii verificării pe parcurs (VP) din materia de laborator este anunțată la începutul semestrului. Nu se vor accepta cererile de amânare a acestuia pe motive altfel decât obiectiv întemeiate; • Examenul practic se va susține în ultima săptămână a semestrului sau în sesiunea ordinară, din tematica lucrărilor practice/laboratoarelor/stagiilor afișată în prealabil. Examenul practic în sesiune nu se va desfășura în aceeași zi cu examenul grilă. • Studenții care acumulează între 15-30% absențe le vor recupera în regim cu plată și

	<p>pierd dreptul de a se prezenta în sesiunea ordinară.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenții care acumulează peste 30% absențe nu se pot prezenta la examen în anul universitar curent și sunt obligați să refacă studiul disciplinei.
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe Profesionale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Însușirea terminologiei anatomice. 2. Dobândirea de către student a unui limbaj medical adecvat. 3. Însușirea de către student a noțiunilor teoretice și practice a elementelor anatomice individuale și a structurilor compuse. 4. Însușirea corectă a manevrelor de explorare și a tehnicilor de disecție a structurilor anatomice normale ale capului și gâtului. 5. Recunoașterea descriptivă și topografică a elementelor anatomice ale capului și gâtului. 6. Corelarea cunoștințelor de anatomie descriptivă cu explorarea morfologică pe viu a noțiunilor de radio-anatomie. 7. Corelarea elementelor de anatomie topografică cu unele noțiuni de practică medicală (reper anatomice pentru efectuarea anesteziei în medicina dentară).
Competențe transversale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preocuparea pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de gândire critică demonstrată prin participare activă la curs și laborator/seminar/proiect; 2. Implicarea în activități de cercetare științifică prin participare la elaborarea de referate, studii, articole de specialitate; 3. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on-line etc.) atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională; 4. Recunoașterea elementului anatomic normal și evaluarea participării sale la realizarea unei condiții patologice, suport anatomic al oricărui act explorator non-invaziv (CT, RMN) sau invaziv (act chirurgical).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea elementelor de anatomie descriptivă și topografică a capului și gâtului. 2. Studiul embriogenezei și organogenezei capului și gâtului. 3. Cunoașterea regiunilor, foselor și cavităților capului și gâtului în cadrul anatomiei topografice. 4. Cunoașterea morfologiei complexe a porțiunii inițiale a sistemului digestiv (cavitate bucală, dinții, gingii, limbă). 5. Explorarea morfologică pe cadavru a elementelor anatomice ale capului și gâtului. 6. Studiul topografic al gâtului (triunghiurile gâtului și conținutul lor). 7. Însușirea terminologiei anatomice internaționale (nomina anatomică).
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea și înțelegerea elementelor anatomice ale capului și gâtului. 2. Recunoașterea tuturor elementelor anatomice ale capului și gâtului. 3. Cunoașterea raporturilor dintre diferitele elemente anatomice ale capului și gâtului. 4. Studiul regiunilor topografice ale capului și gâtului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Embriologia capului și gâtului.	Expunerea interactivă a materialului conform programei analitice, folosind mijloace multimedia, prezentări powerpoint, filme didactice.	3	
2. Neurocraniul și viscerocraniul. Endobaza și exobaza. Puncte craniometrice.		3	
3. Cavitatea orbitală și cavitatea nazală – pereți, conținut și comunicări.		3	
4. Articulația temporo-mandibulară – suprafețe articulare, mijloace de unire, mișcări. Variante anatomice.		3	
5. Regiunea fronto-parieto-occipitală și temporală – limite și stratigrafie.		3	
6. Regiunile feței - limite și stratigrafie.		3	
7. Triunghiurile superficiale și profunde ale gâtului – limite și conținut.		3	
8. Mușchii cavității bucale. Mușchii masticatori. Origine, acțiune, raporturi, inervație și vascularizație.		3	
9. Artera carotida comună, carotida externă și carotida internă. Origine, traiect, ramuri, teritoriu, raporturi. Vena jugulară internă. Vena jugulară externă. Origine, traiect, afluenți, raporturi.		3	
10. Nervii cranieni cu excepția nervului maxilar și mandibular – origine reală și aparentă, traiect, ramuri și teritoriu.		3	

11. Nervul maxilar și mandibular - origine reală și aparentă, traiect, ramuri și teritoriu.		3	
12. Pereții cavității bucale. Palatul dur și palatul moale. Repere anatomice pentru anestezie.		3	
13. Morfologia macroscopică a dinților. Gingia – structura, vascularizație și inervație. Glandele salivare		3	
14. Sistemul nervos central. Organe de simț.		3	
Bibliografie obligatorie: 1. Sorin Bolintineanu, Monica Vaida, Șișu Alina, Elena Pop, Petrescu Codruța, Corina Matu, Samfirescu Elena, Roșu Luminoara, Pusztai Agneta, Stoican Lucia, Aurel Băcean, <i>Anatomia Capului și Gâtului</i> , Ed. Eurostampa, Timișoara, 2016. 2. Bolintineanu S., Vaida M., Șargan I., Păduraru D., <i>Anatomie Topografică (cap și gât), Vol. II</i> , Editura Eurostampa, 2008.			
Bibliografie facultativă: 1. Henry Gray, <i>Gray's Anatomy</i> , Hardcover, 2013 2. Johannes Sobotta - <i>Sobotta Atlas of Human Anatomy</i> - Published by Lippincott Williams & Wilkins, 1996.			
8.2 Seminar/ Laborator /stagiu/ proiect	Metode de predare- învățare	Număr de ore	Observații
1. Generalități oasele capului: număr, structură, formă, mobilitate. Neurocraniul și viscerocraniul. Studiul frontalului, parietalului, occipitalului și etmoidului.	Verificarea cunoștințelor teoretice ale studenților despre lucrarea curentă, dovedirea de către student a cunoașterii metodei de disecție, evaluarea modului de lucru a fiecărui student. Verificarea cunoștințelor practice ale studentului prin identificarea elementelor anatomice macroscopice pe piesele cadaverice, preparate anatomice macroscopice, secțiuni, mulaje și planșe anatomice.	4	
2. Studiul sfenoidului și temporalului. Exobaza și endobaza.		4	
3. Studiul oaselor care formează viscerocraniul: lacrimal, nazal, vomer, palatin, zigomatic, cornet nazal inferior și maxila. Sinusul maxilar ("sinusul stomatologic"): relațiile sale anatomo-topografice și clinice cu procesul alveolo-dentar superior. Studiul mandibulei și hioidului. Cavitățile osoase ale craniului.		4	
4. Particularitățile articulației temporo-mandibulare. Studiul componențelor articulației temporo-mandibulare: componente osase, componente cartilajinoase, mijloace de unire, cavitatea articulară. Studiul biomecanicii articulației temporo-mandibulare (mișcările articulației temporo-mandibulare și mișcările mandibulei).		4	
5. Explorarea anatomică a capului și gâtului. Disecția regiunilor capului (regiunea fronto-parieto-occipitală și temporală). Disecția regiunilor faciale. Disecția lojelor maseterine, temporale, infratemporale și a fosei zigomatice. Disecția lojei parotidiene.		4	
6. Disecția regiunii suprahioidiene și infrahioidiene. Glandele tiroidă, paratiroidă și submandibulară. Disecția regiunii sternocleidomastoidiene. Disecția pachetului vasculo-nervos al gâtului. Trunchiurile de origine ale plexului brahial. Vasele subclaviculare. Simpaticul cervical (porțiunea cervicală a sistemului autonom). Evidențierea trigonului submandibular și submental din regiunea suprahioidiană. Evidențierea trigonului carotic ce aparține regiunii infrahioidiene.		4	
7. Disecția și studiul mușchilor mimicii. Disecția mușchilor masticatori: mușchiul temporal, mușchiul maseter, mușchii pterigoidian lateral și medial – inserție, vascularizație, inervație și acțiune. Disecția regiunii cervicale anterioare: mușchiul platisma, fascia cervicală superficială. Disecția regiunii suprahioidiene și infrahioidiene. Mușchii scaleni. Disecția faringelui și a esofagului. Studiul laringelui și al traheei.		4	
8. Disecția pachetului vasculo-nervos lateral al gâtului. Evidențierea originii, traiectului și ramificării arterei carotide comune. Disecția arterei carotide interne și urmărirea traseului ascendent al acesteia spre baza craniului. Disecția arterei carotide externe și a principalelor ramuri colaterale: artera tiroidiană superioară, artera linguală, artera facială.		4	
9. Evidențierea nervilor cranieni cu excepția nervului maxilar și a nervului mandibular. Evidențierea originilor aparente la		4	

nivelul trunchiului cerebral, cu excepția nervului optic și a nervului olfactiv.			
10. Evidențierea originii aparente a nervului trigemen și a rădăcinilor sale. Evidențierea ganglionului trigeminal (Gasser) și a cavumului lui Meckel. Evidențierea nervului maxilar - origine, traiect, raporturi, ramuri colaterale și terminale. Evidențierea nervului mandibular - origine, traiect, raporturi, ramuri colaterale și terminale. Secționarea corpului mandibulei cu evidențierea canalului mandibular și a conținutului acestuia.		4	
11. Explorarea anatomică a teritoriului buco-maxilo-facial. Studiul cavității bucale. Subdivizarea cavității bucale de arcadele alveolo-dentare în două compartimente: vestibulul bucal și cavitatea bucală propriu-zisă. Vestibulul bucal: limite, subdivizare, relații aplicative ale vestibulului (frâul buzei superioare și inferioare; papila ductului parotidian; gaura mentală; fosa canină), vascularizație și inervație. Studiul cavității bucale propriu-zise: limite, conținut, diviziune topografică. Studiul regiunilor palatină și sublinguală cu aplicații practice; vascularizație; inervație.		4	
12. Studiul regiunilor retromolară și tonsilară. Evidențierea unor formațiuni de suprafață (fosa și papila retromolară superioară și inferioară, plica pterigomandibulară). Conținutul spațiului pterigomandibular (fața medială a mandibulei, nervul alveolar inferior, nervul lingual, nervul milohioidian, nervul bucal și artera alveolară inferioară).		4	
13. Studiul globului ocular și al anexelor sale. Studiul analizatorului acustico-vestibular.		4	
14. Deschiderea canalului vertebral. Studiul meningelui spinal și a nervilor spinali. Secționarea meningelui și studiul morfologiei externe a măduvei spinării. Secționarea măduvei spinării și studiul morfologiei interne. Studiul morfologiei externe și interne a trunchiului cerebral și a cerebelului. Ventriculul IV. Studiul diencefalului și a ventriculului III. Studiul morfologiei externe, interne și a vascularizației emisferelor cerebrale. Ventriculii laterali I și II.		4	
Bibliografie obligatorie: <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Papilian - <i>Manual practic de disecție și descoperiri anatomice</i>, Editura Dacia, Cluj, 1994. 2. V. Niculescu, T. Ciobanu, Judith Kohn, E. Lazăr, P. Matusz, M. Muntean, L. Pop, Ghe. Stancu, <i>Ghid de disecție</i>, Lito UMF, 1994. Bibliografie facultativă: <ol style="list-style-type: none"> 1. Frank Netter - <i>Atlas of Human Anatomy</i> - Published by Icon Learning Systems, 2003. 2. Richard L. Drake, A. Wayne Vogl, Adam W.M. Mitchell, <i>Gray's for students</i>, Churchill Livingstone Elsevier, 2010. 			

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentarea la examen teoretic este condiționată de participarea studenților la minimum 70% dintre cursuri. Examen grilă + 3 subiecte redactionale: - 50 de grile de tip complement simplu (max. 30% din totalul întrebărilor) și de tip complement multiplu cu 2, 3 sau 4 răspunsuri corecte. - timp de desfășurare al examenului - 90 min.	<i>Evaluare finală:</i> test grilă cu 50 de întrebări + 3 subiecte redactionale Este necesară obținerea notei 5 atât la grila cât și la subiecte (minim 5 la fiecare subiect)	60%

		<i>Evaluare continuă: test grilă din materia de curs</i>	10%
10.5 Laborator/Stagiu	<p>Studentii care au până la 15% absențe le vor recupera (în totalitate) în cursul semestrului.</p> <p>Studentii care acumulează între 15-30% absențe le vor recupera în regim cu plată și pierd dreptul de a se prezenta în sesiunea ordinară.</p> <p>Studentii care acumulează peste 30% absențe nu se pot prezenta la examen în anul universitar curent și sunt obligați să refacă studiul disciplinei.</p> <p>Examen practic individual și se desfășoară în timpul ultimei săptămâni din semestru.</p> <p>Examenul practic este obligatoriu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nota 5</i>: studentul trebuie să răspundă 100% la cele 5 întrebări din baremul minimal - <i>nota 10</i>: studentul trebuie să răspundă la 100% din totalul de întrebări. 	<i>Evaluare finală: examen practic</i>	30%
10.6 Standard minim de performanță			
1. Cunoașterea terminologiei anatomice. 2. Recunoașterea elementelor anatomice ale capului și gâtului și a relațiilor dintre ele. 3. Cunoașterea regiunilor topografice, a stratigrafiei regionale și a elementelor anatomice componente ale capului și gâtului.			

Data completării 19.10.2018	Semnătura titularului de curs Prof.univ.dr. Bolintineanu Sorin Ș.L.dr. Pop Elena	Semnătura titularului de laborator/stagiu Ș.L.dr. Pop Elena As.dr. Samfirescu Elena As.dr. Ciobanu I
Semnătura șefului de disciplină Prof.Univ.Dr.Matusz Petru		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament Prof.univ.dr. Bolintineanu Sorin	